

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Templed Adroddiad Sgrwtini

Pwyllgor:	Sgrwtini Corfforaethol
Dyddiad:	15.01.2025
Pwnc:	Adroddiad Hunanasesiad 2024 - Cynnydd yn erbyn y camau gwella a nodwyd
Pwrpas yr Adroddiad:	Rhoi sicrwydd i'r pwyllgor bod gwaith yn mynd rhagddo ar y camau gwella a nodwyd yn yr Adroddiad Hunanasesu ar gyfer 23/24.
Cadeirydd Sgrwtini:	Cyng. Douglas Fowlie
Aelod(au) Portfolio:	Cyng. Carwyn E Jones, Deilydd Portffolio Trawsnewid
Pennaeth Gwasanaeth:	Carys Edwards
Awdur yr Adroddiad:	Gwyndaf Parry
Rhif Ffôn:	GwyndafParry@ynysmon.llyw.cymru
E-bost:	
Aelodau lleol:	Amherthnasol

1. Argymhelliad/ion

Bod y pwyllgor yn -

1. Nodi'r cynnydd yn erbyn y camau gwella a nodwyd yn yr Hunan-Asesiad

2. Cyswllt efo Cynllun y Cyngor / Blaenoriaethau Corfforaethol Arall

Yn bodloni disgwyliadau Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (2021) sy'n ei gwneud yn ofynnol i bob cyngor adolygu'n barhaus i ba raddau y mae'n cyflawni'r 'gofynion perfformiad'.

3. Egwyddorion Fel Canllaw ar gyfer Sgrwtini

Er mwyn cynorthwyo Aelodau wrth graffu ar y pwnc:-

- 3.1 Effaith mae'r eitem yn ei chael ar unigolion a chymunedau **[ffocws ar y cwsmer/ dinesydd]**
- 3.2 Edrych ar effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd unrhyw newid arfaethedig – yn ariannol ac o ran ansawdd **[ffocws ar werth]**
- 3.3 Edrych ar unrhyw risgiau **[ffocws ar risg]**
- 3.4 Craffu'n cymryd rôl rheoli perfformiad neu warantu ansawdd **[ffocws ar berfformiad ac ansawdd]**
- 3.5 Edrych ar gynlluniau a chynigion o safbwynt:
 - hirdymor
 - atal
 - integreiddio
 - cydweithio
 - cynnwys**[ffocws ar lesiant]**
- 3.6 Effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar:
 - y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010

- y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol yn eu bywydau (wrth wneud penderfyniadau strategol)
- y cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg

[ffocws ar gydraddoldeb a'r Gymraeg]

4. Cwestiynau Sgrwtini Allweddol

1. Mae'n dda gweld bod nifer o gamau ar y trywydd iawn – pa mor hyderus yw'r Cyngor y bydd y camau hyn wedi'u cwblhau erbyn diwedd 24/25?

2. Eitem 5 – Adolygu a chyhoeddi strategaeth rheoli asedau mân-ddaliadau newydd – beth yw'r amserlen ddiwygiedig ar gyfer cael strategaeth newydd?

5. Cefndir / Cyd-destun

Mae Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 yn ei gwneud yn ofynnol i bob cyngor barhau i adolygu i ba raddau y mae'n cyflawni'r 'gofynion perfformiad', sef i ba raddau y mae:

- arfer ei swyddogaethau'n effeithiol;
- defnyddio ei adnoddau yn ddarbodus, effeithlon ac effeithiol;
- mae ganddo drefniadau llywodraethu effeithiol ar waith i sicrhau'r uchod.

Fel rhan o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, nodwyd monitro perfformiad pob awdurdod lleol ar sail hunanasesiad. O ganlyniad, cynhyrchwyd yr Hunanasesiad Corfforaethol ar gyfer 2024 a chafodd ei drafod gan y Pwyllgor Sgrwtini ym Mehefin 2024 ac yna ei fabwysiadu gan y Pwyllgor Gwaith ym mis Gorffennaf 2024. Mae'r camau gwella a nodwyd yn yr Hunanasesiad yn sail i'r adroddiad hwn.

6 – Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb [gan gynnwys effeithiau ar yr Iaith Gymraeg]

6.1 Yr effeithiau posibl ar y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010

Amherthnasol

6.2 Yr effeithiau posibl ar y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol yn eu bywydau (penderfyniadau strategol)

Fel yr uchod

6.3 Yr effeithiau posibl ar y cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg

Fel yr uchod

7 – Oblygiadau Ariannol

Mae gan yr hunanasesiad adran benodol ar gynllunio ariannol, mae'n dod i'r casgliad bod gan y cyngor afael gref ar Gynllunio Ariannol a bod ganddo gynllun ariannol clir ar waith i gyflawni gweledigaeth y cyngor yn y tymor byr, canolig a hir.

8 – Atodiadau

Adroddiad Hunanasesiad 2024 - Cynnydd yn erbyn y camau gwella a nodwyd

9 - Papurau Cefndir (cysylltwch ag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach os gwelwch yn dda):

Adroddiad Hunanasesiad 2024, cyflwynwyd i'r Pwyllgor yn Mehefin 2024

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

Hunanasesiad Corfforaethol 2023/24

Cynnydd yn erbyn y camau gwella a nodwyd

Paratowyd gan – Y Gwasanaeth Trawsnewid

Dyddiad Cyhoeddi: Rhagfyr 2024

Mae'r ddogfen hon ar gael yn y Saesneg / This document is available in English

Cynnydd yn erbyn y camu gwella a nodwyd

Mae'r adroddiad hwn yn darparu diweddariad ar y gwaith a gwblhawyd yn erbyn y meysydd sydd wedi'u nodi fel cyfleoedd i wella a'u monitro yn yr [Hunanesiad Corfforaethol ar gyfer 2023/24](#).

1. Mae'n rhaid i'r Cyngor adolygu a diwygio'r Cerdyn Sgorio Corfforaethol ar ôl mabwysiadu Cynllun y Cyngor 2023-2028

Dyddiad Targed – Medi 2024

Camau i fynd i'r afael â'r gwendid	Gwasanaeth(au) Arweiniol	Diweddariad Tachwedd	Statws
Adolygu a diwygio'r cerdyn sgorio corfforaethol i nodi'r dangosyddion perthnasol a blaenoriaethau a fydd yn cael eu holrhain a'u rheoli yn ystod cyfnod y weinyddiaeth bresennol.	Trawsnewid	<ul style="list-style-type: none">Mae'r Cerdyn Sgorio wedi cael ei adolygu a'i ddiwygio gyda'r Gwasanaethau, Tîm Arweinyddiaeth ac Aelodau Etholedig.Cerdyn Sgorio newydd bellach ar waith ar gyfer 2024/25.	Cwblhawyd

2. Parhau i foderneiddio ei seilwaith digidol a seilwaith data

Dyddiad Targed – Mawrth 2025

Camau i fynd i'r afael â'r gwendid	Gwasanaeth(au) Arweiniol	Diweddariad Tachwedd	Statws
Cynllun strategol digidol	Trawsnewid	<ul style="list-style-type: none">Cynllun Strategol Digidol bellach ar waith.	Cwblhawyd
Cwblhau asesiad aeddfedrwydd data i adolygu ein seilwaith data, sgiliau a chapasiti	Trawsnewid	<ul style="list-style-type: none">Pob gwasanaeth wedi cwblhau asesiad aeddfedrwydd data ac mae'r canlyniadau wrthi'n cael eu dadansoddi. Y Tîm Rheoli Corfforaethol i ystyried yr adroddiad y mis Ionawr 2025.	Ar y trywydd iawn
Gweithredu system teleffoni newydd	Trawsnewid	<ul style="list-style-type: none">System teleffoni newydd ar waith ers mis Mehefin 2024.	Cwblhawyd

3. Rhaid i'r cyngor sicrhau ei fod yn bodloni gofynion Deddf Caffael 2023

Dyddiad Targed – Mawrth 2026

Camau i fynd i'r afael â'r gwendid	Gwasanaeth(au) Arweiniol	Diweddariad Tachwedd	Statws
Gweithredu'r camau cytunedig o'r Cynllun Gwella Caffael	Adnoddau	<ul style="list-style-type: none"> Bydd y Ddeddf Caffael newydd yn dod i rym ym mis Chwefror 2025. Y swydd Rheolwr Caffael wedi cael ei hysbysebu. Hyfforddiant wedi'i drefnu ym mis Ionawr 2025. Modiwl E-ddysgu ar y Gronfa Ddysgu a chwis i gadarnhau dealltwriaeth. 	Ar y trywydd iawn
Cyhoeddi Cynllun Strategol Caffael	Adnoddau	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r Cynllun Strategol wedi cael ei gyflwyno i'r gwahanol bwyllgorau ym mis Tachwedd / Rhagfyr. Mae'r rheolau gweithdrefnau contractau wedi cael eu cyflwyno i'r gwahanol bwyllgorau ym mis Tachwedd / Rhagfyr yn ogystal. 	Cwblhawyd

4. Mae gwydnwch ariannol y cyngor dan straen oherwydd yr argyfwng costau byw a gostyngiad mewn cyllid

Dyddiad Targed – Mawrth 2025

Camau i fynd i'r afael â'r gwendid	Gwasanaeth(au) Arweiniol	Diweddariad Tachwedd	Statws
Gwneud y defnydd gorau o'r grantiau sydd ar gael i'r cyngor	Adnoddau	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r Cyngor yn ymgeisio ar gyfer mwyafrif y grantiau sydd ar gael. Derbyniodd £56.7M o grantiau refeniw yn 23/24 a rhagwelir ffigur tebyg ar gyfer 24/25. Derbyniodd £18M o grantiau cyfalaf yn 23/24 a rhagwelir ffigur tebyg ar gyfer 24/25. 	Ar y trywydd iawn
Monitro ac adolygu'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig (MTFP)	Adnoddau	<ul style="list-style-type: none"> MTFP ar gyfer 2025-2028 bellach ar waith. Monitro'r MTFP bob 6 mis. 	Cwblhawyd

Camau i fynd i'r afael â'r gwendid	Gwasanaeth(au) Arweiniol	Diweddariad Tachwedd	Statws
Adnabod arbedion ar gyfer 2025/26 ymlaen	Adnoddau	<ul style="list-style-type: none"> Mae arbedion posib wedi cael eu hadnabod a bydd y Cyngor yn ymgynghori arnynt yn y flwyddyn newydd fel rhan o'r broses o osod y gyllideb. Mae'n bosib y bydd rhaid gwneud arbedion pellach yn ddibynnol ar y setliad gan Lywodraeth Cymru. 	Ar y trywydd iawn
Adolygu a symleiddio prosesau er mwyn gwella effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd gwasanaethau a lleihau effaith y gostyngiad mewn cyllid	Adnoddau	<ul style="list-style-type: none"> Mae pob gwasanaeth yn adolygu a symleiddio eu prosesau bob tro y maent yn adnabod gwelliannau. Ceisiadau buddsoddi i arbed wrthi'n cael eu hystyried. 	Ar y trywydd iawn

5. Mae'n rhaid i'r cyngor reoli a rhesymoli asedau er mwyn sicrhau bod galw amdanynt, eu bod nhw'n addas at eu diben ac os nad ydynt yn cael eu hadnabod, rhaid gweithio i wella safonau

Dyddiad Targed – Mawrth 2025

Camau i fynd i'r afael â'r gwendid	Gwasanaeth(au) Arweiniol	Diweddariad Tachwedd	Statws
Cyhoeddi a gweithredu Cynllun Strategol Rheoli Asedau 2024-2029	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	<ul style="list-style-type: none"> Cynllun Strategol Rheoli Asedau wedi'i gyhoeddi ar 19/3/24 	Cwblhawyd
Adolygu a chyhoeddi strategaeth rheoli asedau ar gyfer y stad mân-ddaliadau	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	<ul style="list-style-type: none"> Adroddiad drafft wedi'i gyflwyno i'r Prif Weithredwr yn argymhell bod angen grŵp gorchwyl a gorffen er mwyn gallu bwrw 'mlaen. 	Ar ei hôl hi
Rhesymoli asedau'r Cyngor	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	<ul style="list-style-type: none"> System Rheoli Cyfleusterau gyda Chymorth Cyfrifiadur wedi cael ei fabwysiadu yn 2024. Bydd set fwy cyflawn o ddata yn ei alluogi i ddadansoddi'r portffolio a rhesymoli pan fo hynny'n briodol. Prosesau ar waith ar gyfer Adeiladau Gwag/Dros Ben a chyflymu'r broses o gael gwared arnynt. 	Ar ei hôl hi

Camau i fynd i'r afael â'r gwendid	Gwasanaeth(au) Arweiniol	Diweddariad Tachwedd	Statws
Rheoli ac ymateb i RAAC o fewn asedau'r cyngor	Rheoli ac ymateb i RAAC o fewn asedau'r cyngor	<ul style="list-style-type: none"> Mae'r gwaith i liniaru effaith RAAC wedi cael ei gwblhau. 	Ar y trywydd iawn

6. Mae'n rhaid i'r cyngor ymateb i heriau sydd wedi'u hadnabod wrth gynllunio gweithlu, gan gynnwys proffil oed mewn rhai gwasanaethau a phroblemau recriwtio a chadw staff mewn gwasanaethau eraill

Dyddiad Targed – Mawrth 2025

Camau i fynd i'r afael â'r gwendid	Gwasanaeth(au) Arweiniol	Diweddariad Tachwedd	Statws
Adolygu a gweithredu ymgyrch recriwtio ar gyfer yr Uned Ddarparu	Trawsnewid	<ul style="list-style-type: none"> Roedd Denu Talent yn canolbwyntio ar y Gwasanaeth Oedolion (swyddi anodd eu llenwi). 5 lleoliad wedi'i gynnig dros gyfnod o 10 wythnos. Llwyddiannus iawn a 2 wedi cael swydd barhaol ac 1 wrth gefn. 	Cwblhawyd
Gweithredu'r strategaeth rheoli risg pobl	Trawsnewid	<ul style="list-style-type: none"> Mae gan bob gwasanaeth gynllun gweithredu ar gyfer eu gweithlu - 3 cyfarfod blynyddol i'w trafod (Pennaeth Gwasanaeth/AD). Bydd Holiadur Gweithlu'n cael ei gyflwyno a fydd yn gweithredu fel dogfen weithio a fydd yn cael ei thrafod yn ystod y cyfarfodydd. Mae'r Strategaeth Rheoli Risg Pobl wrthi'n cael ei hadolygu – bydd yn cael ei hailgyhoeddi yn 2025. 	Ar y trywydd iawn
Moderneiddio'r wefan recriwtio	Trawsnewid	<ul style="list-style-type: none"> Cyhoeddwyd tudalen yrfaedd newydd ym mis Mai 2024- caiff ei monitro a'i diweddaru'n rheolaidd. Swyddi a Gyrfaoedd. 	Cwblhawyd

Camau i fynd i'r afael â'r gwendid	Gwasanaeth(au) Arweiniol	Diweddariad Tachwedd	Statws
Gwella cyfraddau cadw staff mewn meysydd sy'n gweld trosiant uchel, yn enwedig swyddi sy'n arbenigol ac nad oes modd recriwtio ar eu cyfer yn rhwydd	Trawsnewid	<ul style="list-style-type: none"> • Arolwg uwch reolwyr a rheolwyr wedi cael ei gwblhau. • Bwriadu cyflwyno holiadur i Ddechreuwyr Newydd (3 mis ar ôl dechrau gweithio i'r Cyngor). • Rhaid casglu/dadansoddi data cyn rhoi camau gweithredu ar waith. 	Ar y trywydd iawn